

Pavelka, Jiří

Věcný rejstřík

In: Pavelka, Jiří. *Předpoklady literárního dorozumívání*. Vyd. 1. V Brně: Masarykova univerzita, 1998, pp. 273-277

ISBN 8021018003

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/122915>

Access Date: 06. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

9. VĚCNÝ REJSTŘÍK

A...

abstraktní mluvní jazykové znaky 81
 aktuální větné členění 208
 akustické jazykové znaky 77
 akustické nejazykové znaky 74
 alegorické výrazové prostředky 153, 158
 aliterace 212
 animizace 190
 anizotropie 33, 77
 antetext 201
 artefakt 195
 arteterapeutické funkce 178
 artikulace metaforického významu 191
 artikulační mechanismy 189, 190
 asociativní funkce 178
 asyndeton 210
 autorská časoprostorová dimenze 223
 autorská komunikační strategie 204
 autorské mýty 125
 autorství znaku 77
 axiologická funkce 188

B...

biologický determinismus 23

Č...

časoprostor příběhu 222
 časoprostor vydání textu 224
 časoprostor vzniku textu 224
 časoprostorová dimenze jazykového komunikátu 111
 časoprostorová dimenze literárního dorozumívání 218
 časoprostorová osa jazykové komunikace 109
 časoprostorové distanční dorozumívání 20
 čichové znaky 74
 člověk 30
 čtení 144, 196

D...

definiční metafora 209, 210, 211
 deformující výrazové prostředky 152
 dějiny 104
 dějiny literatury 129
 dezinterpretace 200
 diskrétnost 33, 77
 diskurs 101, 102
 dorozumívání 45
 dorozumívání prostřednictvím reprodukováného

dorozumívání 59
 dorozumívání v diskontinuálně kontinuálním časoprostoru 20
 dorozumívání v kontinuálním časoprostoru 20
 dotekové znaky 74
 duchovní svět / světy 56, 60

E...

elementární metaforická forma 209
 elipsa 210
 eliptické výrazové prostředky 152
 eliptický artikulační mechanismus 207, 209, 212
 emotivní funkce 175
 estetická funkce 188
 estetická hodnota 188
 eufemismus 210
 eufonie 212

F...

fakta vnějšího (předmětného) světa 51
 fakta vnitřního (psychického a duchovního) světa 51
 figury 145, 151
 fiktivní adresát 217
 fiktivní předmětné skutečnosti 85
 funkce modelování tématu 155
 funkce výrazových prostředků textu 140, 156, 171, 204

G...

genologie 157
 gnoseologické funkce 183
 gramatické jazykové výrazové prostředky 150
 gramatika 71
 gramatika vyprávění 59

H...

hrdina literárního díla 217
 humorný postoj 98

Ch...

chutové znaky 74

I...

ideální čtenář 214, 217
 ikonické výtvarné znaky 84
 imaginace / obrazotvornost 35, 159
 implicitní autor 216

implicitní čtenář 216
 individuální duchovní světy 56, 57, 60
 interakční haptické nejazykové dorozumívání 24
 interaktivita 97
 interpretace 29, 144, 194, 200, 214
 interpretační dorozumívání 44
 intertext 201
 intuice 38
 inverzní artikulační mechanismus 208
 inverzní výrazové prostředky 152
 ironický postoj 98

J--

jazyková agresivita 97
 jazyková literární komunikace / jazykové literární dorozumívání 20-21, 25
 jazyková mluvní komunikace / jazykové mluvní dorozumívání 20-21, 24
 jazykové (mluvní a literární) kompetence 65
 jazykové (mluvní a písemné) znaky pro reálné předmětné skutečnosti 81-82
 jazykové (mluvní a písemné) znaky pro symboliku předmětných skutečností 81-82
 jazykové (mluvní a písemné) znaky pro znaky-
 -předmětné skutečnosti 81-82
 jazykové dorozumívání 109
 jazykové symboly 122
 jazykové znakové (mluvní a literární) kompetence 65, 71, 112
 jazykové znaky pro fiktivní předmětné skutečnosti 85
 jazykové znaky pro symboliku fiktivních předmětných znaků a skutečností 85
 jazykový kód 153
 jazykový obraz 37
 jazykový symbolický význam 84

K--

kineticko-lokomoční symboly 79
 kineticko-lokomoční znaky 78
 koherence 58
 kolektivní duchovní světy 56
 kompetence (individuálních) duchovních světů 66
 kompetence duchovních světů 57, 60
 kompetence etnické příslušnosti 64
 kompetence geografické lokality 64
 kompetence historické doby 64
 kompetence jiných bytostí 65
 kompetence lidského těla 63
 kompetence náboženské příslušnosti 64
 kompetence národní příslušnosti 64
 kompetence názorové / politické příslušnosti 64
 kompetence příslušnosti (dorozumívajících se subjektů) ke společnosti lidí 63
 kompetence příslušnosti ke kulturní oblasti 64
 kompetence příslušnosti ke kulturnímu paradigma-

tu 57, 60, 66
 kompetence společenského postavení 64
 kompetence žánrového povědomí 158
 kompetence živočichů 64
 kompetence zkušenostních světů 65, 66
 kompetence znalosti konceptů světa 57, 66
 komunikačně pragmatický přístup 50
 komunikační funkce 181
 komunikační kompetence dorozumívajících se subjektů 25-26, 43, 63
 komunikační kompetence myslí 42, 63
 komunikační prostor 26, 52
 komunikační strategie 96
 komunikační strategie dorozumívajících se subjektů 204
 koncepty dějin 100, 106
 koncepty slov 73
 koncepty světa 55, 66, 68, 70, 73
 konverzační maximy 97
 konzumace znaku 77
 kryptografické výrazové prostředky 152
 kultura 71
 kulturní determinismus 23
 kulturní normy a hodnoty 55
 kulturní paradigma / paradigmata 55, 56, 57, 66, 98

L--

lexikografie 71
 lidské chování 16, 19
 lidské intersubjektové a neintersubjektové dorozumívání 20
 lidské komunikativní jednání 45
 lidské vědomí 27
 lineárnost 33, 77
 literárněteoretické dorozumívání 203
 literární dějiny 197
 literární dílo 108, 129, 197, 201
 literární dorozumívání 77, 109
 literární interpretace 196
 literární jazyk 133, 141
 literární metafora 170, 189
 literární obraz 134, 163
 literární symboly 92
 literární symboly-obrazy 93
 literární text 45, 65, 134, 137, 149
 literární tradice 114
 logos 31
 lyrický mluvčí / vypravěč 212, 208

M--

masmediální dorozumívání 115
 maximy kvality 97
 maximy kvantity 97
 maximy relevance 97
 maximy shody 97
 maximy skromnosti 97

maximy sympatie 97
 maximy taktu 97
 maximy uznání 97
 maximy velkorysosti 97
 maximy způsobu 97
 mentálně operativní funkce 187
 mentální jednání 20, 45
 metafora 165, 170, 191, 192
 metaforická forma 206
 metaforické výrazové prostředky 153
 metaforický blok 206, 209
 metaforika 171
 metonymie 190
 mluvený jazyk 141
 mluvní dorozumívání 109
 mluvní dorozumívání 77
 mluvní jazykové znaky (nesymbolicky vyjadřované) abstraktní skutečnosti 81
 mluvní jazykové znaky pro předmětné skutečnosti / pro znaky-předmětné skutečnosti 122
 mluvní jazykové znaky pro symboliku předmětných skutečností 81
 modalita tématu 97
 model (fungování) literárního díla 202
 mysl 27

N...

naratologie 155
 naturifikace 190
 naturifikační artikulační mechanismus 206
 naturifikační epiteton 207
 naturifikační genitivní vazba 207, 209, 210
 naturifikační predikační metafora 207, 209
 neinterakční haptické nejazykové dorozumívání 24
 naturifikační příslovečná metafora 210
 nejazykové symbolické okruhy 89
 nejazykové symboly 81
 nejazykové znakové kompetence 65
 nejazykové znaky 78, 81

O...

objektová metafora 207
 obraznost 36, 159
 obrazovost 159
 orientace v oblasti času 95
 orientace v oblasti diskursu - kontextu 95
 orientace v oblasti personality 95
 orientace v oblasti prostoru 95
 orientace v oblasti sociálního postavení 95
 orientační neintersubjektové časoprostorové dorozumívání 64
 oxymóron 190

P...

paměť 72
 paměti fixovaná promluva 45

perifrastické výrazové prostředky 153
 perifrastický artikulační mechanismus 211
 periodizace 100
 personifikace 190
 personifikační artikulační mechanismus 207
 personifikační epiteton 207
 personifikační genitivní vazba 207, 209
 personifikační objektová metafora 209, 210, 211
 personifikační predikační metafora 207, 209, 212
 personifikační příslovečná metafora 210
 písemné jazykové znaky pro předmětné skutečnosti / pro znaky-předmětné skutečnosti 122
 plán grafický 150
 plán hypersyntaktický - řečově či textově sémantický 150
 plán morfolozický 150
 plán syntaktický 150
 plán větně sémantický 150
 plán zvukový 150
 pluralita 231
 poetika 71
 poslání lidského dorozumívání 131
 postava literárního díla 217
 postava příběhu 125
 poznávání 61
 pragmatické předpoklady komunikace 25
 predikační metafora 206
 premisa důvěry 96
 premisa intolerance 97
 premisa lži 97
 premisa tolerance 97
 premisa upřímnosti 96
 primární symboly 86
 promluva 112
 prostorově distanční dorozumívání 20
 prostředky modalit tématu 153
 prototext 201
 předmětné symboly 79, 84, 122
 předmětné znaky 78
 předmětný svět 46, 82, 83, 122
 překladatel 215
 příběh 58, 59, 61, 66, 125, 128
 přirovnání 210, 211

R...

reálný (biologický, historický) autor 214, 216, 217, 218, 221
 reálný (biologický, historický) čtenář 214, 218
 recepční autor 96, 217, 218
 referenční odkazy 88
 repetentní artikulační mechanismus 212
 repetentní výrazové prostředky 152, 212
 reprodukováná promluva 45
 rétorika 71
 rozšířená interpretační dorozumívání 44
 rozumění 29

rým 211
rytms 211

Ř

řeč 65
řečnické oslovení 208
řečnické výrazové prostředky 152, 212
řečnického zvolání 212
řečová promluva 65

S

satirický postoj 98
sebeoslovení 212
sekundární symboly 86
selekční pravidla pro výběr položek znakových systémů / kódů 154
sémantická / sémiotická funkce 179
sémiotický svět 109, 179
sémiotický svět literárního díla 111
schopnost formulovat a identifikovat referenční odkazy 95, 113
schopnost formulovat a identifikovat vypravěčská hlediska 97
schopnost formulovat a identifikovat vypravěčská hlediska / modalitu tématu 113
schopnost psát, číst a rozumět písmu 65, 112
schopnost užívat (poetických) výrazových prostředků textu 144
schopnost užívat (rétorických) výrazových prostředků řeči 144
schopnost užívat gramatických jazykových výrazových prostředků 144
schopnost užívat slovníku a konceptů slov 65, 72, 113
schopnost užívat stylistických jazykových výrazových prostředků 144
schopnost užívat výrazových prostředků jazyka
schopnost užívat výrazových prostředků jazyka 113
schopnost užívat výrazových prostředků jazyka - řeči nebo literárního textu 65, 72, 144
schopnost vyslovovat slova a rozumět slovům 65, 112
slovní symboly 84
slovo 71, 73, 77, 114, 149
složená metaforická forma 209
smysl 32, 45
sociálního jednání 45
solidarita 231
styl 173
stylistické funkce 173
stylistické jazykové výrazové prostředky 150
stylistika 71
subjektivita 33
subjekty komunikace 28
„světy ze slov“ 15, 17, 20, 45, 50, 56, 57, 61, 70, 223, 232
symbolické okruhy 84, 90

symbolické výrazové prostředky 153
symbolický artikulační mechanismus 190, 207, 209, 210
symboly 79
symboly předměty-výrobky 84
symboly zvěrokruhu 90
symboly-barvy 90
symboly-čísla 90
symboly-emblémy 86
symboly-historické postavy 84
symboly-jídla 84
symboly-květiny 90
symboly-masky 86
symboly-materiály 84
symboly-nápoje 84
symboly-nerosty 90
symboly-obrazy 87
symboly-obřadní činnosti 86
symboly-obřadní předměty 86
symboly-piktogramy 86
symboly-rostliny 84
symboly-stromy 90
symboly-tělesné orgány a části těla člověka / živočichů 84
symboly-uniformy 86
symboly-živočiškové 84
synekdocha 190
synekdochický artikulační mechanismus 206, 209, 211
synestézie 190
synkretické znaky 74
syntaktický paralelismus 210
systém znakových funkcí / funkcí kódu 98, 173

T

tematický paralelismus 211, 212
teorie výrazových prostředků textu / poetika 140, 141, 143
text 109
tradice 114
tragicko-komický postoj 98
tragický postoj 98
trópy 145, 151

U

umělecké literární dílo 133, 149
umělecký literární obraz 171
umělecký obraz 150

V

vizuálně distanční mluvní dorozumívání 77
virtuální čtenář 214, 216
vizuální jazykové znaky 77
vizuální nejazykové znaky 74
„vůle ke smyslu“ 31

vypravěč 217
 vypravěčské hledisko / modalita tématu 155
 vypravěčské prostředky a postupy 151, 155
 výrazová forma 148
 výrazová funkce textu 148
 výrazové prostředky textu 140, 148, 149, 171
 výstavbové mechanismy textu 140, 151
 výstavbový plán promluvy / literárního díla 150
 výtvarné dorozumívání 110
 vývoj v indoevropských jazycích 193
 význam 108, 117
 vzdělávání 61

Z

zkušenostní svět / světy 52, 55, 56
 znak 73, 77, 109, 114
 znakové systémy / kódy 50
 znaky-předmětné skutečnosti 78
 znalost autorské komunikační strategie 98, 113
 znalost čtenářských (kritických) recepcí 113
 znalost doby, v níž autor žil 113
 znalost geneze literárních textů (děl) 113
 znalost gramatiky příběhu 98, 113
 znalost gramatiky vyprávění 98, 113
 znalost komunikační strategie 113
 znalost konceptů adresáta 113
 znalost konceptů autorství 112
 znalost konceptů člověka a jeho vzniku 69
 znalost konceptů čtenářství 112
 znalost konceptů dějin 69

znalost konceptů ideálního (spirituálního a duchovního) světa
 znalost konceptů literární postavy 113
 znalost konceptů metaforické tradice 113
 znalost konceptů místa člověka ve společnosti 69
 znalost konceptů poslání člověka 68
 znalost konceptů přírody – externího fyzického světa 69
 znalost konceptů psychiky – interního mentálního světa 69
 znalost konceptů ras a národností 69
 znalost konceptů vypravěče 113
 znalost konceptů vzniku světa 69
 znalost konceptů vztahů mezi lidmi 69
 znalost konceptů životního teritoria 68
 znalost konceptů zkušenostního světa 69
 znalost konkrétních literárních děl 113
 znalost literárního vývoje 113
 znalost literárních konceptů 112
 znalost logických pravidel jazyka 113
 znalost metaforické tradice 65
 znalost symbolických okruhů 113
 znalost symbolických okruhů 65
 znalost systému znakových funkcí / funkcí kódu 98
 znalost vypravěčské komunikační strategie 98
 znalost života autora 113
 ztotožnění 210

Ž

žánrové prostředky 212
 žánrové systémy 151, 157
 žánry 158